Győri Ítélőtábla
Pf.III.20.230/2015/6. szám

Az ítélőtábla a pártfogó ügyvéd hozzátartozó által képviselt **felperesnek** az Országos Bírósági Hivatal által képviselt **II.r.,** Legfelsőbb Ügyészség Jogi Képviseleti Önálló Osztály által képviselt **V.r.,** jogtanácsos által képviselt **VI.r. alperesek** ellen **közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése** iránt indított perében a Győri Törvényszék 2015. március 9. napján kelt P.20.544/2014/24. számú részítéletével szemben a felperes által 28. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán,
továbbá a Győri Törvényszék 2015. május 11. napján kelt, P.20.544/2014/31. számú ítéletével szemben a felperes 32., 34. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán indult és az ítélőtábla 2. számú végzésével ideegyesített Pf.III.20.231/2015. szám alatti másodfokú eljárásban - tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítélőtábla az elsőfokú bíróság részítéletének megfellebbezett rendelkezését megváltoztatja, a felperest a II. r. alperes javára 50.000.-(Ötvenezer) forint elsőfokú perköltség megfizetésére kötelező rendelkezést mellőzi.

A feljegyzett 15.000.-(Tizenötezer) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Köteles a II. r. alperes 15 napon belül megfizetni a felperesnek 5.000.-(Ötezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Köteles a felperes megfizetni az államnak, az illetékügyben eljáró hatóság felhívására 2.376.700.-(Kettőmillió-háromszázhetvenhatezer-hétszáz) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket, az V. r. alperesnek 15 napon belül 10.990.-(Tízezer-kilencszázkilencven) forint, a VI. r. alperesnek pedig ugyancsak 15 napon belül 50.000.-(Ötvenezer) forint másodfokú perköltséget.

A bíróság megállapítja, hogy a pártfogó ügyvéd munkadíja teljes mértékben a felperes terhére esik.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

Az irányadó tényállás szerint a **Település 1**i Rendőrkapitányság 2006. május 11-től nyomozást folytatott a felperesi meghatalmazott, mint ügyvezető által tett feljelentés alapján az **"A"** Kft. (továbbiakban felperesi jogelőd) sérelmére **"B"** és társa ellen kezdetben jelentős értékre, üzletszerűen folytatólagosan elkövetett sikkasztás bűntette és más bűncselekmények elkövetésének alapos gyanúja miatt.
A **Település 2**i Városi Ügyészség a 2007. június 21-én kelt KG.622/2007. számú - a **...** Főügyészség 2007. október 5. napján kelt Nf.1560/2006/6. számú határozatával jogerőre emelkedett - határozatával a nyomozást a sikkasztás bűntette vonatkozásában bizonyítottság hiányában megszüntette. Az ügyészség a nyomozás során beszerzett, **"C"** igazságügyi könyvszakértő és **"D"** igazságügyi informatikai szakértő által készített szakvélemények alapján nem látta bizonyítottnak a sikkasztás törvényi tényállási elemeit.
A **Település 1**i Városi Ügyészség 2008. április 7. napján egy rendbeli társtettesként elkövetett számvitel rendjének megsértése bűntette miatt nyújtott be vádiratot **"B"** és **"E"** vádlottak ellen. A vádirat alapján a **Település 1**i Városi Bíróság 4.B.186/2008/9. számú ítéletével a vádlottakat az ellenük emelt vád alól felmentette. Az eljáró bíróság tájékoztatta a felperesi jogelőd ügyvezetőjét, hogy igényét a vádlottakkal szemben polgári peres úton érvényesítheti. A fellebbezés folytán eljárt **...** Bíróság 2009. szeptember 24-én kelt és jogerős 2.Bf.141/2009/6. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és mindkét vádlottat bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett számvitel rendje megsértésének bűntettében.

A perben irányadó tényállás szerint a **Település 1**i Városi Bíróság 1.Bny.76/2006/2. számú, 2006. december 5-én jogerőre emelkedett végzésével elrendelte a **Település 1 ...1**. és **...2**. hrsz.-ú ingatlanok **"E"** tulajdonában álló ½ - ½ illetőségének zár alá vételét, 14.854.524.-Ft összegre bejelentett polgári jogi igény biztosítására. Az **Település 1**i Városi Ügyészség a sikkasztás bűntette vonatkozásában folyó nyomozás megszüntetését követően, 2008. január 30-án a B.2395/2007. számú határozatával a zár alá vételt feloldotta.

A felperesi jogelőd 2010. május 12-én fizetési meghagyás kibocsátását kérte **"B"** és **"E"** egyetemleges kötelezettek ellen 29.709.048.-Ft erejéig. Az ellentmondás folytán perré alakult eljárásban **"E"**vel szemben alkalmazotti minőségére tekintettel a keresetétől elállt, vele szemben a pert az I.rendű alperes megszüntette.
Az I.rendű alperes P.21.227/2010/50. számú, a Győri Ítélőtábla Pf.II.20.107/2013/4. számú ítéletével 2013. október 9-én jogerőre emelkedett ítéletével kötelezte **"B"-t** a keresetben megjelölt tőke és ennek 2005. október 17-től járó kamata felperesi jogelőd részére történő megfizetésére. A jogerős ítélet **"B"** 2005. október 17-i tartozás elismerő nyilatkozatára, továbbá **"D"** számítástechnikai-, **"C"** könyvszakértő meghallgatására és **"E"** nyomozás során tett vallomására alapítva foglalt állást akként, hogy a tartozáselismerő nyilatkozattal szemben nem tudta az alperes igazolni, hogy nem, vagy nem a megjelölt összeggel tartozik a felperesi jogelődnek.
A felperesi jogelőd, illetve a felperes az ítélet alapján végrehajtási eljárást nem kezdeményezett.

A felperes keresetében az alperesek egyetemleges kötelezését kérte 29.709.048.-Ft és ennek 2009. szeptember 24-től járó törvényes kamata megfizetésére közigazgatási jogkörben

okozott kár címén. Kárigényét arra alapította, hogy az alperesek jogellenes magatartása miatt a ténylegesen **"B"** és **"E"** által okozott kár a károkozóktól nem térült meg.
A II. r. alperes jogellenes magatartását abban jelölte meg, hogy a büntető ítélet nem került kézbesítésre a felperesi jogelődnek, mint sértettnek, továbbá a **Település 1**i Városi Bíróság azt a tájékoztatást adta, hogy a cég igényét kizárólag polgári peres úton érvényesítheti és állította, hogy a bíróság nem kezelte súlyának megfelelően a vádlottak által elkövetett sikkasztást. Sérelmezte továbbá, hogy a bíróság nem észlelte, hogy a nyomozás során kirendelt szakértő nem vizsgálta a 2003. évi iratanyagot és ezen hiányossággal összefüggésben nem intézkedett.
Az V. r. alperes jogellenes magatartását egyrészt a sikkasztás bűntette miatt folyó nyomozást megszüntető határozatban, másrészt az **"E"** ingatlanainak zár alóli feloldásában jelölte meg. Kifogásolta, hogy az V. r. alperes a nyomozást megszüntető határozatát az aggályos, jogelődje által többször kritizált könyvszakértői véleményre alapította, nem értékelve kellő súllyal a szakvéleménnyel kapcsolatos felperesi kifogásokat, továbbá az egyéb bizonyítékokat.
A VI. r. alperes tekintetében jogellenes magatartásként jelölte meg a könyvszakértő kirendelése körében elkövetett hibákat, a szakszerűtlenül megfogalmazott kérdéseket, a 2003. évi bizonylatok szakértőnek való rendelkezésre bocsátásának és az indítványozott kérdések megküldésének elmaradását, másik könyvszakértő kirendelésének elmulasztását, a vevőknél fellelhető számlák felkutatásának és összevetésének, továbbá a számítógépes programot tartalmazó CD vizsgálatának elmulasztását.

Az alperesek ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Állították, hogy jogellenesség, felróhatóság nem terheli őket, hivatkoztak a kár hiányára, az okozati összefüggés hiányára, továbbá az elévülésre.

A törvényszék a fellebbezéssel támadott P.20.544/2014/24. számú részítéletében a II. r. alperessel szembeni keresetet elutasította, kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. r. alperesnek 50.000.-Ft perköltséget. A perköltség megállapítása körében figyelemmel volt arra, hogy a II. r. alperes a tárgyalásokon nem jelent meg, így az előkészítő iratok számának és terjedelmének, minőségének figyelembevételével határozott.

A felperes a részítélettel szembeni fellebbezésében annak részbeni megváltoztatását, a II. r. alperes javára 50.000.-Ft perköltség megfizetésére kötelezésének mellőzését kérte. Fellebbezése indokaként hivatkozott anyagi lehetőségeire, a vele szemben folyamatban lévő végrehajtási eljárásra. Egyebekben a részítéletet nem támadta fellebbezéssel.
A II. r. alperes fellebbezési ellenkérelmében a részítélet támadott rendelkezésének helybenhagyását kérte.

A törvényszék a P.20.544/2014/31. számú ítéletében az V. és VI. r. alperessel szembeni felperesi keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az államnak 1.500.000.-Ft kereseti illetéket, míg 15 napon belül az V. r. alperesnek 30.000.-Ft, a VI. r. alperesnek pedig 100.000.-Ft perköltséget.

Határozata indokolásában mindenekelőtt rámutatott arra, hogy az **"A"** Kft. a **"B"** vel és **"E"v**el szembeni követelését a kapcsolódó mellékkötelezettségekből fakadó jogokkal együtt engedményezte az **"F"** Bt. részére, aki azt 2014. augusztus 1-jén engedményezéssel a felperesre ruházta. Mindez megalapozza a felperes kereshetőségi jogát.
Alaptalannak ítélte az alperesek elévülési kifogását is. Utalt arra, hogy a bírói gyakorlat szerint a károkozó magatartás tanúsítása nem szükségképpen esik egybe magának a kárnak a bekövetkezésével (Pfv.III.21.313/2011/3.). Osztotta a törvényszék azt a felperesi álláspontot, mely szerint a kár akkor következett be, amikor végérvényesen eldőlt, hogy a közvetlen károkozóktól a hiányként mutatkozó összeg nem hajtható be. A törvényszék álláspontja szerint a felperes részéről igényérvényesítési késedelem nem mutatható ki.

A kereset érdemét illetően a törvényszék a közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése körében a kártérítési felelősség általános (Ptk.339.§ (1) bekezdés szerinti), továbbá speciális (Ptk.349. § (1) bekezdésében rögzített) feltételek teljesülését vizsgálta, s utóbbi tekintetében megállapította, hogy a felperesi jogelőd a rendes jogorvoslatot igénybe vette.

A törvényszék arra tekintettel, hogy a nyomozás fokozott ügyészi felügyelet mellett - a 11/2003. ÜK.7. számú legfőbb ügyészi utasítás 38. § (1) bekezdés c) pontja szerint - folyt le, rámutatott arra, hogy az V. és VI. r. alperesek eljárása és határozatai kizárólag egységesen értékelhetők, mégpedig akként, hogy az V. r. alperes cselekményei tükrében bírálható el a VI. r. alperes magatartása is. Az V. r. alperes felel a VI. r. alperes által folytatott nyomozás során történtekért, a nyomozás megszüntetése, illetve a foglalás alóli feloldás tárgyában pedig a határozatot ő hozta, ha jogellenessége, felróhatósága hiányzik, úgy a VI. r. alperes felelőssége sem állapítható meg.
A törvényszék iratellenesnek ítélte azt a felperesi állítást, hogy a számlázó programot tartalmazó CD szakértő általi megvizsgálására a nyomozás során nem került sor, hiszen **"D"** informatikai szakértő szakvéleménye e körben is beszerzésre került.
A törvényszék a nyomozás idején hatályban volt 1998. évi XIX törvény (továbbiakban Be.) rendelkezéseiből kiindulva vizsgálta a felperesnek a nyomozás során foganatosított szakértői bizonyításhoz tapadó kifogásait. Megállapította, hogy a szakértőt kirendelő végzésében a VI. r. alperes a könyvszakértő feladatává tette az 1978. évi IV. törvény (továbbiakban régi Btk.) 317. § (1) (sikkasztás) és a 319. § (1) (hűtlen kezelés) bekezdése szerint meghatározott tények (az okozott kár nagysága, a kárt előidéző személy, a károkozás módszere) megállapítását. Ezáltal minden, a tényállás felderítéséhez szükséges, a szakértő kompetenciájába tartozó kérdést feltett. A könyvszakértői vélemény tényként rögzítette, hogy a pénzmozgás, az áruk ellenértékének vevők általi megfizetése nem igazolt, így viszont nem állapítható meg, hogy a gyanúsítottak mekkora összeget vettek át a vásárlóktól és ebből mennyit fizettek meg a felperesi jogelődnek. Így az sem, hogy tulajdonítottak-e el pénzt, s ha igen, úgy mekkora összeget. A nyomozás során meghallgatásra kerülő vevők tanúvallomásukban nem állították, hogy nyugtát kaptak a kifizetett összegről.
A számítástechnikai szakértő a Be. 105. § (2) bekezdésében foglaltak mellett sem kért a nyomozóhatóságtól felvilágosítást, adatot annak ellenére, hogy a számla- és szállítólevél-készítést nem tudta kipróbálni, a rendelkezésre bocsátott anyag és a programot készítő cég szóbeli tájékoztatása alapján megválaszolta a kirendelő kérdéseit. Az informatikai szakértő

véleménye világos és egyértelmű arra vonatkozóan, hogy a szállítólevél adatai teljeskörűen és nyomtalanul módosíthatóak.
Mindkét szakértői vélemény választ adott a kirendelő hatóság valamennyi kérdésére, egyértelmű, határozott, világos és ellentmondásmentes volt. Mindez a Be. 109. § és 111. § (1) bekezdése mellett sem indokolta más szakértő kirendelését.
Az ügyészség a Be. 76. § (1) bekezdése szerinti bizonyítási eszközöket a Be. 78. § (3) bekezdése szerint mérlegelte és a Be. 190. § (1) bekezdés b) pontja szerint határozott a nyomozás megszüntetéséről. Az ügyészség ennek során jogalkalmazási, jogértelmezési tevékenységet végzett. A döntés alapjául szolgáló tények és bizonyítékok mérlegelése, valamint az irányadó jogszabályok értelmezése minden esetben az erre hatáskörrel rendelkező jogalkalmazónak a jogi normára vetített tényekből levont következtetésein alapulnak. Ezeknek a döntéseknek az esetleges vagyoni, vagy nem vagyoni hátrányt okozó következménye csakis abban az esetben válik polgári jogi kárkötelmet keletkeztető ténnyé, ha az arra vezető mulasztás, illetve aktív cselekmény a közhatalmat gyakorló személynek felróható. Az ügyészség a közhatalmi feladatának teljesítéséhez szükséges módon, a nyomozás megszüntetése kapcsán az anyagi és eljárási szabályok értelmezésével, a mérlegelés jogának kereteit betartotta, így terhére felróhatóság nem állapítható meg. Nem tekinthető kirívóan okszerűtlennek, ekként felróhatónak az ügyész mérlegelése, melynek eredményeként a Be. 4. § (2) bekezdésében rögzített ártatlanság alapelvét szem előtt tartva úgy foglalt állást a két szakvélemény és a vevők nyilatkozatai alapján, figyelemmel az egyik gyanúsított beismerő vallomására is, hogy a sikkasztás elkövetése nem bizonyított és a pénzmozgást igazoló bizonylatok hiányában a nyomozás folytatásától sem várható eredmény.
A törvényszék rámutatott arra is, hogy a polgári perben **"C"** könyvszakértő a teljes 2003-2004. évi bizonylatállomány megvizsgálását követően is fenntartotta a pénzmozgások, áruátvételek dokumentálatlanságára vonatkozó, nyomozás során tett megállapításait. Kizárólag a számítógépes program adatai alapján módosította számszakilag korábbi véleményét és vélte úgy, hogy a jogelődöt ért kár meghatározható. Nincs tehát annak jelentősége, hogy a nyomozóhatóság a 2003-as bizonylatokat nem bocsátotta a könyvszakértő rendelkezésére. A könyvszakértő számszaki szempontból való véleménymódosítása sem hat ki az V, VI. r. alperesek kártérítési felelősségére, hiszen a változtatás azon a számítógépes programon alapul, melyről a kompetenciával rendelkező informatikai szakértő megállapította a nyomozás során, hogy lehetővé teszi a szállítólevelek nyom nélküli módosítását. Ez a szakértői megállapítás a polgári perben ugyan megdőlt, ám az V. r. alperesnek a 2007. október 5-én rendelkezésre álló bizonyítékok (köztük az informatikai szakvélemény) alapján kellett döntését meghoznia, mely a számítógépes programnak a sikkasztást alátámasztó bizonyítékként való értékelését nem tette lehetővé.

A nyomozás 2007. október 5-én került megszüntetésre. A határozatot a felperes előadása szerint a felperesi jogelőd legkésőbb október 31-én átvette. Így a 60 napos perindítási határidő december 30-án letelt, a zár alá vétel feloldására pedig 2008. január 30-án, tehát a Be. 159. § (4) és (5) bekezdésének megfelelően került sor.
Mindemellett utalt arra is a törvényszék, hogy önmagában a zár alá vétel feloldása a felperesnek, illetve jogelődjének kárt nem okozhatott, mert a polgári perben a felperesi elállás következtében **"E"** marasztalására nem került sor.

A nyomozás 2007. október 5-én kizárólag számvitel rendjének megsértése miatt folyt, e tekintetben a felperesi jogelőd nem tekinthető sértettnek, így magánfélnek sem, tehát polgári jogi igényt sem érvényesíthetett, ennek hiányában a zár alá vétel feltétele nem állt fenn, így annak feloldására jogszerűen került sor. A sikkasztás miatti nyomozás megszüntetése terén a már kifejtettek szerint az V. r. alperest felróhatóság nem terheli, a zár alá vétel feloldása ennek következményeként indokolt volt, így ez nem alapozza meg az V. r. alperes kártérítési felelősségét.
A kifejtettekre tekintettel a törvényszék megállapította, hogy az V, VI. r. alperesek terhére rótt cselekmények nem jogellenesek, illetve nem felróhatóak, ennek hiányában a kártérítési felelősségük kizárt. A kár tényének, mértékének és az okozati összefüggés fennállásának vizsgálata szükségtelen.

Az ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, kérve elsődlegesen annak keresete szerinti megváltoztatását, másodlagosan pedig a hatályon kívül helyezését.
Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság sem vizsgálta tényszerűen az V. és VI. r. alperes felelősségét a büntető ügyben, indokolásában csak a büntető ügyben készült szakértői véleményre hivatkozott, holott ugyanazon szakértő a polgári perben a véleményét megváltoztatta. Nem tisztázódott, hogy a nyomozást megszüntető határozat elleni felperesi panaszokat miért nem vizsgálta az ügyészség, holott olyan tényekre hívta fel a figyelmet a felperes, melyeket az ügyészségnek alaposan ki kellett volna vizsgálnia.
Az ügyészségnek, rendőrségnek lett volna hatásköre, hogy a hatóságoktól állásfoglalást kérjen a számítógépes számlázásról, nyilvántartásról, az adatok megváltoztatásának lehetőségéről és annak a nyomon követéséről, hiszen a felperesi jogelőd jövedéki nagykereskedő volt, csak olyan számlázási készlet-nyilvántartási rendszert használhatott, amit az akkori adó- és vámhatóság engedélyezett.

Alaptalanul rótta fel a bíróság a felperesnek, hogy a polgári per után nem tett meg mindent a kára megtérülése iránt, ugyanis a megítélt összeg után a felperes végrehajtást nem tudott indítani a fizetendő végrehajtási illeték nagyságára és arra tekintettel, hogy a végrehajtó már egy korábbról meglévő követelést sem tudott **"B"** től behajtani.
A fellebbezés szerint a nyomozást ki kellett volna terjeszteni az áruszállítást végző személyekre, a vevőkre, de nem egy-két vevőre, hanem többre.
Utalt arra, hogy a felperes szerint sem az volt a bíróság feladata, hogy a büntetőeljárásban hozott határozatokat érdemben felülvizsgálja, hanem az, hogy bizonyítást nyerjen, miszerint a bíróság, ügyészség és a rendőrség milyen mulasztást követett el a büntetőeljárás során. Érdemben nem vizsgálta a törvényszék azt, hogy a felperesnek az alperesek mekkora kárt okoztak a nem körültekintő nyomozással.
Kiemelte, hogy a Be. 105. § (2) bekezdése ellenére a számítástechnikai szakértő nem kért a nyomozóhatóságtól adatot annak ellenére, hogy a számla és a szállítólevél készítést nem tudta kipróbálni és csak a rendelkezésre bocsátott anyag és a programot készítő cég szóbeli tájékoztatása alapján válaszolta meg a kirendelő kérdéseit. A kirendelő nem megfelelő kérdéseket tett fel a szakértőnek, az ügyészség sem győződött meg a szakvélemény helyességéről akkor, amikor a felperes kérte a számítógépes rendszer újbóli kivizsgálását. Az ügyészség, nyomozóhatóság nem vette figyelembe a feljelentő panaszait, észrevételeit, nem alkalmazta a Be. 109. §-át és a 111. § (1) bekezdését.

Téves azon ítéleti álláspont, hogy a szakvélemények tartalmára és ezen rendelkezésekre figyelemmel nem volt indokolt más szakértő kirendelése. A Be. 76. § (1), valamint a Be. 78. § (3) bekezdése szerinti előírásokat sértette az V. és VI. r. alperes. Felróhatóság terheli őket, mert nem úgy jártak el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Elvárható lett volna, hogy ilyen nagy összegű sikkasztás, csalás gyanúja miatti feljelentést megfelelő súllyal kezeljék. Az alperesek kárt okoztak, mert a nem körültekintő nyomozás, az ügy átminősítése miatt a vádlottak a vagyonuk kimentésével esélyt sem hagytak a kár még részbeni megtérülésére sem.

Az V. és VI. r. alperesek fellebbezési ellenkérelme az ítélet helyes indokai alapján való helybenhagyására irányult. Az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozataikat változatlanul fenntartották.
Az V. r. alperes hangsúlyozta, hogy a büntetőeljárásban hozott határozatok, illetve az azokkal kapcsolatos egyes büntetőeljárási cselekmények törvényességének felülvizsgálata nem tartozik a polgári bíróság hatáskörébe. A polgári perben a törvényszék azt vizsgálhatta, hogy az alpereseket a törvényes eljárási kötelezettségük teljesítése során terheli-e olyan, az érdemi döntést befolyásoló felróható aktív vagy passzív jogsértés, amivel a keresetben érvényesített vagyoni és nem vagyoni hátrány okozati összefüggésben állhat. Az V. r. alperes a tényeket nem értékelte kirívóan okszerűtlenül, lényeges anyagi vagy eljárási jogszabálysértésre nem került sor, nem tanúsított jogellenes felróható magatartást.

A VI. r. alperes is hangsúlyozta, hogy jogellenes felróható magatartást nem tanúsított, magatartása és a felperes állított kára között okozati összefüggés nem tárható fel.

Az ítélőtábla a Pf.III.20.231/2015/2. számú végzésével a két elsőfokú határozattal kapcsolatos másodfokú eljárás egyesítését rendelte el.

A felperes részítélettel szembeni fellebbezése - az abban foglaltaktól eltérő indokokból - az alábbiak szerint alapos, míg az ítélettel szembeni fellebbezése nem megalapozott.

A felperes az elsőfokú bíróság részítéletének a II. r. alperessel szemben előterjesztett keresetet elutasító rendelkezését fellebbezéssel nem támadta, így az a Pp.228. § (4) bekezdése alapján jogerőre emelkedett, annak felülvizsgálata a másodfokú eljárás tárgyát nem képezte. A törvényszék a részítélet megfellebbezett rendelkezésével a felperest a II. r. alperes javára (határozata indokolásából megállapíthatóan) a jogi képviselet ellátásával kapcsolatos munkadíj megfizetésére kötelezte, értékelve a benyújtott előkészítő iratok számát, terjedelmét, minőségét. Ugyanakkor megállapítható, hogy a II. r. alperest a perben nem ügyvéd, nem jogtanácsos, illetve nem jogi előadó, hanem meghatalmazás alapján az Országos Bírósági Hivatal Jogi Képviseleti Osztálya képviselt, akinek nevében **"G"** OBH-ba beosztott bíró járt el. A jogi képviseletet ellátó személyére tekintettel a Pp.75. § (3) bekezdése alapján - figyelemmel a Pp.67. § (2) bekezdése és a 75. § (2) bekezdése rendelkezésére is - a II. r. alperes javára munkadíj nem állapítható meg, és mivel a II. r. alperes egyéb a pervitellel kapcsolatban felmerülő költséget sem igazolt (a tárgyalásokon nem jelent meg), nem volt helye a felperes perköltség megfizetésére való kötelezésének. A kifejtettekre tekintettel a részítélet megfellebbezett rendelkezését az ítélőtábla a Pp.253. § (2)

bekezdése alapján megváltoztatta, a felperest a II. r. alperes javára elsőfokú perköltség megfizetésére kötelező rendelkezését mellőzte. Az eredménnyel fellebbező felperes javára a Pp.78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a II. r. alperes a 32/2003.(VIII.22.) IM. rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése szerint megállapított ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget. A II. r. alperes az Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján teljes személyes illetékmentes, így az Itv. 4. § (1) bekezdése, valamint a 6/1986.(VI.26.) IM. rendelet 14. §-a alapján a részítélettel szembeni fellebbezés körében feljegyzett fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélőtábla a törvényszék fellebbezéssel támadott ítéletének felülbírálata során a Pp.253. § (3) bekezdésére figyelemmel, a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátaira figyelemmel nem vizsgálta a felperesi legitimáció, az elévülés, továbbá a közigazgatási jogkörben okozott kár speciális (a Ptk.349.§ (1) bekezdésében meghatározott) feltétele fennállásával kapcsolatosan elfoglalt ítéleti álláspontot. E tekintetben ugyanis a felek az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezéssel nem támadták.

Az ítélőtábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a jogvita eldöntéséhez szükséges körben a bizonyítási eljárást lefolytatta és a beszerzett peradatok okszerű, logikai ellentmondástól mentes mérlegelésével helyes tényállást állapított meg, az arra alapított jogi következtetését és annak indokait az ítélőtábla maradéktalanul osztotta. A fentiekre tekintettel nincs jogszabályi alapja az ítélet megváltoztatása, illetőleg a hatályon kívül helyezése iránt előterjesztett felperesi fellebbezésnek. Az abban foglaltakkal kapcsolatosan az ítélőtábla az alábbiakat emeli ki.

Az elsőfokú bíróság a közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítésének általános (Ptk.339. § (1) bekezdése szerinti) feltételeinek vizsgálata során arra a következtetésre jutott, hogy az V. és VI. r. alperesek részéről jogellenes magatartás, illetve felróhatóság nem állapítható meg, így a kártérítési felelősség további feltételeinek vizsgálatát, mint szükségtelent mellőzve utasította el a felperes keresetét.
Az elsőfokú bíróság a fellebbezésben foglaltakkal ellentétben ítélete meghozatala során részletes tényállást állapított meg a felperes által keresetében kifogásolt alperesi eljárási cselekmények vonatkozásában. Indokát adta a tényállás megállapítására irányuló mérlegelési tevékenysége során a bizonyítandó tények megállapításával kapcsolatosan levont következtetéseinek és valamennyi, az alperesek kártérítési felelőssége körében releváns tény együttes értékelésével és ennek során az alperesek eljárási cselekményeinek az irányadó és az elsőfokú ítéletben is megjelölt büntetőeljárási szabályokkal való összevetése útján foglalt állást atekintetben, hogy az V., VI. r. alperesek terhére felróható magatartás nem állapítható meg.
Az elsőfokú bíróság - annak szem előtt tartása mellett is, hogy a közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránti polgári peres eljárás nem nyújthat eljárásjogi kereteket a büntetőeljárás során hozott alperesi határozatok érdemi felülvizsgálatának - az elsődlegesen a szakértői bizonyítás, illetőleg a tanúbizonyítás lefolytatását érintő felperesi kifogásokra tekintettel részletesen elemezte az V. és VI. r. alperesi eljárási cselekményeket.
Miként arra helyesen rámutatott, az V. és VI. r. alperesek a szakértői bizonyítás lefolytatásának a Be.99.§ (1) bekezdése szerinti szükségességét felismerték, a VI. r. alperes a

régi Btk.317. § (1) és 319.§ (1) bekezdése szerinti törvényi tényállási elemek megállapítására irányuló, a Be. 100. § (1) bekezdés a) pontjának megfelelő kérdéseit feltette a kirendelt szakértőknek. Az V. r. alperes a lefolytatott szakértői bizonyítás eredményét a tanúvallomásokkal, illetve a gyanúsítottak vallomásával együtt a Be. 78. § (3) bekezdésében foglaltak szerint mérlegelve határozott a nyomozás megszüntetéséről. Ezen jogalkalmazási, jogértelmezési tevékenységet igénylő alperesi magatartás során nem állapítható meg eltérő értelmezést lehetővé nem tevő, egyértelmű jogszabályi rendelkezés téves alkalmazása, illetve a beszerzett bizonyítékok kirívóan okszerűtlen értékelése. A törvényszék tehát a szakértői bizonyítás lefolytatását, az annak során beszerzett adatokat és azok alperesek általi értékelésének folyamatát részleteiben elemezve az alperesek jogalkalmazási, jogértelmezési tevékenységének jellegére tekintettel helyesen foglalt állást akként, hogy felróható jogellenes magatartás az V., VI. r. alperesek terhére nem állapítható meg.
Ugyancsak nincs alapja az V., VI. r. alperesek kártérítési felelősségének a jelen perben hivatkozott ingatlanok zár alá vételének feloldásával kapcsolatos magatartásuk tekintetében, hiszen - miként erre az elsőfokú bíróság az irányadó jogszabályi rendelkezések (Be.159. § (2) és (4) bekezdése) alapján rámutatott - ezen alperesi magatartás jogszerűtlensége nem állapítható meg.

A kifejtettekre tekintettel az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp.253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.
Az eredménytelenül fellebbező felperes a Pp.78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az államnak a feljegyzett fellebbezési illetéket, az V. r. alperesnek pedig az útiköltségből, míg a VI. r. alperesnek a jogtanácsosi munkadíjból álló másodfokú perköltséget. Utóbbi mértékét az ítélőtábla a 32/2003.(VIII.22.) IM. rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja és (5) bekezdése szerinti összeg (6) bekezdés alapján való - a másodfokú eljárás során ténylegesen kifejtett jogtanácsosi tevékenységgel arányos - mérséklésével állapította meg.
A pártfogó ügyvédi díj viselésével kapcsolatos rendelkezés a Pp.87. § (2) bekezdésén alapszik.

Győr, 2016. május 4.

Dr. Világi Erzsébet sk.	Dr. Maurer Ádám sk.	Dr. Vass Mária sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró

A kiadmány hiteléül:

Kiadó: